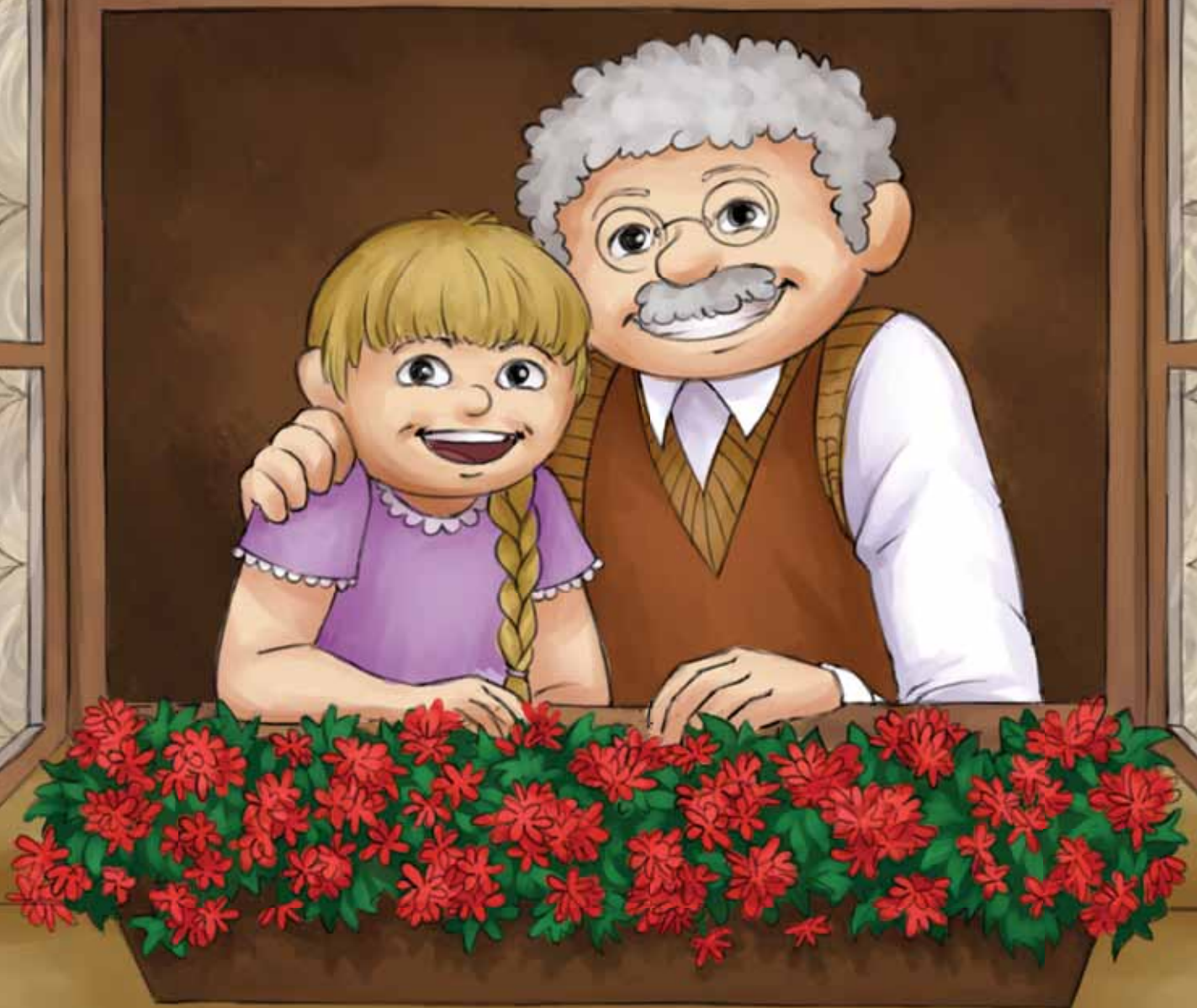

SLOVENSKO

krajina plná tajomstiev

SLOVAKIA

a country full of wonders

PRÁZDNINY S DEDUŠKOM
HOLIDAY WITH GRANDDAD

Class

SLOVENSKO

krajina plná tajomstiev

SLOVAKIA

a country full of wonders

**PRÁZDNINY S DEDUŠKOM
HOLIDAY WITH GRANDDAD**

Class

Prvé vydanie/First Edition
2016

Vydavateľ/Publisher
Class s.r.o.
Pražská 4, 040 11 Košice
SLOVAKIA

www.class.eu.sk

Autor projektu „Slovensko – krajina plná tajomstiev“
Author of the project “Slovakia – A Country Full Of Wonders”:
Lenka Šingovská

Texty/Texts: Mgr. Lucia Stračiaková
Ilustrácie/Illustrations: Zuzana Fusková
Preklad/Translation: Aspena s.r.o.
Odborný recenzent/Review: PaedDr. Alžbeta Bojková, PhD.
Editor/Editor: Martina Rusnáková
Šéfredaktor/Editor in chief: Lenka Šingovská

Class

© Class s.r.o., 2016
Všetky práva vyhradené/All rights reserved

ISBN 978-80-972173-0-3

Predslov

Foreword

Poslaním publikácie je prostredníctvom dobrodružných výletov malej Sarah budovať v deťoch vrúcny vzťah k Slovensku - domovskej krajine. Dynamické príbehy ponúkajú detským čitateľom zážitkové spoznávanie rozmanitého historického dedičstva vybraných slovenských regiónov, sprístupňujú im známe legendy a čerpajú z miestnych tradícií.

The purpose of this book is to establish a passionate relationship in children towards their home country - Slovakia - through the adventurous trips of the little girl Sarah. Dynamic stories suitable for young readers provide insight into the historical heritage of selected regions of Slovakia, and provide information about some well-known legends and local traditions.

Lenka Šingovská

Slovensko

SLOVAKIA

Terchová ●
strana/page 47

Čičmany ●
strana/page 18

Kremnica ●
strana/page 60

● BRATISLAVA

Slovenské

●
Červený
Kláštor
strana/page 31

●
Mengusovce
strana/page 11

●
Košice
strana/page 72

dobrodružstvo

SLOVAK ADVENTURE

Obsah

Contents

Slovenské dobrodružstvo sa môže začať
Ready for the Slovak Adventure
11

Čarovná krása čipkovaných domčekov
Magical Beauty of Embroidered Houses
18

Tajomstvá pltníckych mušličiek
The Secret of The Rafters' Shells
31

Po zbojníckych chodníkoch
In the Forest Robber's Foot Steps
47

Kráľovské mesto na zlatonosnej žile
The Royal Town on a Gold-bearing Vein
60

Perla stredoveku odкрýva slávnú históriu
A Medieval Pearl Uncovers Its Famous History
72

Slovenské dobrodružstvo sa môže začať

Ready for the Slovak Adventure

„Ale mami! Prečo ideme preč? Ja som chcela chodiť s kamarátkami na pláž. Dohodli sme sa s Melindou, Kate a Betty, že pôjdeme každý deň. Melindina staršia sestra Nancy na nás bude dávať pozor. Mamiíí, prosííím!“

„Sarah, už som ti vysvetlila, že sme si s ockom vybavili dlhú dovolenku, aby sme ju mohli stráviť spolu s tebou a so starými rodičmi. Už sme na Slovensku neboli tri roky, lebo sa nám nepodarilo uvoľniť v práci. Dobre to vieš. Starkí sa na nás veľmi tešia. Nechceš im spraviť radosť?“

„Chcem im spraviť radosť, ale čo tam budem robiť? Veď tam nikoho nepoznám, všetci mi budú cudzí. Keby s nami išla aspoň Mel alebo Betty s Kate. Ony sa budú blázniť vo vode a ja budem znudená sedieť niekde vnútri a hľadiť von oknom.“

„Prečo by si mala sedieť zavretá v dome? Veď na Slovensku sa toho tiež dá veľa zažiť. Určite sa zoznámíš s novými kamarátmi a možno si s nimi po návrate domov budeš písať. Nebráň sa novým veciam. A ako poznám starkého, určite pre nás niečo vymyslí, aby sme mali čo robiť celé leto. Som presvedčená, že nudiť sa veru nebudeme.“

“But Mum! Why are we going away? I wanted to go to the beach with my friends. We made an agreement with Melinda, Kate and Betty to go there every day. Melinda’s older sister Nancy will be looking after us. Mum, pleeeeeeease!”

“Sarah, like I explained to you before, your daddy and I managed to take a long holiday leave to spend it with you and your grandparents. We have not been to Slovakia for 3 years because we could not get time off from work. You know that. Your grandparents are looking forward to seeing us. Don’t you want to make them happy?”

“I want to make them happy but what am I going to do there? I don’t know anybody; they will be all strangers to me. If only Mel or Betty or Kate could go with us. They will be having fun in the water and I will be bored sitting inside, looking out of the window.”

“Why should you sit in the house? There are so many things you can do in Slovakia. I am sure you will meet new friends and maybe you will stay in touch with them even after coming back home. You have to be open to new things. And, as I

„Naozaj? Znie to celkom zaujímavo. Nuž, dobre teda, som zvedavá na slovenské zážitky...“

„Dohodnuté! V piatok odchádzame na Slovensko. Choď si pripraviť, čo si chceš vziať so sebou, prídem ti to skontrolovať, aby si na niečo nezabudla. Ak máš niečo špinavé, dones mi to do kúpeľne, ešte to stihnem pred odchodom vyprať.“

Sarah odišla do izby poslať kamarátkam SMS-ku, že z prázdnin u nich doma na birminghamskej pláži nič nebude, lebo toto leto strávi s rodičmi na Slovensku. Ale určite im odtiaľ bude pravidelne písať a budú jej chýbať...

LETISKO V BRATISLAVE

„Netvár sa tak vystrašene, akoby ti mal niekto odhrýzť z nosa. O chvíľu pre nás príde starý otec. Asi sa niekde zdržal...“

know Granddad, I am sure he will think of something to do over the summer. I am sure we will not be bored at all.”

“Really? That sounds quite interesting. Well, all right then, I am interested in Slovak adventures...”

“It’s a deal! On Friday, we are traveling to Slovakia. Go and prepare what you would like to take with you, I will come to make sure you have not forgotten anything. If you have some dirty clothes, bring them to the bathroom; there is enough time to wash them before we go.”

Sarah went to her room to send a text message to her friends that the Birmingham beach holiday had been called off because she would be spending the summer with her parents in Slovakia. But she would definitely write to them and miss them...

BRATISLAVA AIRPORT

“Stop making such a strange face, nobody’s going to bite your nose off. Granddad will be here in a moment. He’s just been held up somewhere...”

Sarah frowned but didn’t say anything.

“Ahh, there he is. ... Dad! Dad! We are here!” Mum started running towards an elderly man who was turning around as though looking for somebody. He turned when he heard the shouting.

“Ingrid! You are here! I am so happy to see you again! Come to me!” Granddad hugged his one and only

Sarah sa zamračila, ale zostala ticho.

„Á, už ho vidím. ... Otec! Otec! Tu sme!“ Mama sa rozbehla k staršiemu pánovi, ktorý sa obzeral okolo seba, akoby niekoho hľadal. Na volanie sa otočil.

„Ingrid! Tu ste! Tak rád vás opäť vidím! Pod' sem!“ Starý otec vystískal svoju jedínú dcéru. „Už je to celá večnosť, čo sme sa naposledy stretli. Aký bol let? Pod' sem, Sarah, zvitaj sa so svojím starým otcom. Ale si mi vyrástla! Stáva sa z teba ozajstná krásavica. Keď som ťa videl naposledy, bola si také malé dievčatko s dvoma chvostíkmi.“ Sarah trošku strnulo objala starkého, ktorý sa s ňou radostne zatočil. So záľutou si pevne potriasli rukou a potľapkali sa po pleci.

„Tak poďte, stará mama sa vás už nemôže dočkať, máme sa poponáhľať. Parkujem tamto,“ mávol rukou smerom k parkovisku, ktoré bolo takmer plné. Ovešani batožinou sa pohli za starým otcom, ktorý ich viedol k svojmu kombi. Naložili kufre, usadili sa a vyrazili.

U STARKÝCH

„Deti moje, konečne ste tu! Tak veľmi mi chýbate.“ Stará mama so slzami dojatia v očiach striedavo objímala dcéru, zaťa a vnučku. „Keby ste k nám len mohli častejšie chodiť...“

„Uvarila som obed, poďte sa najesť, určite ste už hladní. Kufre vyložíte neskôr. A vybaľovať ich vlastne ani nemusíte, však zajtra odchádzate do tábora. Určite vás už starký informoval o svojich plánoch. Nevedel sa dočkať, kedy vám to oznámi.“

Mladí sa prekvapene pozerali na starších manželov. „Nie. O čo ide? Aký tábor? Mysleli sme, že strávime leto u vás a podnikneme nejaké výlety, aby sa Sarah

daughter. “It has been ages since our last meeting. How was the flight? Come here Sarah, say hello to your Granddad. You have grown so much! You have become such a beautiful girl. The last time I saw you, you were just a small girl with two pony tails.” A little bit tense, Sarah hugged Granddad and he lifted her into the air. He shook hands with his son-in-law and they patted each other on the shoulder.

“Well, come on, your Grandma can't wait to see you, we should hurry up. The car is over there,” he waved his hand towards the car park, which was almost completely full of cars. With their hands full of luggage, they followed Granddad as he walked to his estate car. They put their luggage into the boot, sat down and headed off.

AT GRANDPARENTS' HOME

“Children, finally you are here! I have missed you so much.” Grandmother, having tears of affection in her eyes, hugged her daughter, son-in-law and granddaughter. “If only you could visit us more often...”

“I've cooked lunch so come and sit down; I'm sure you are hungry. You can unpack later. Actually, you don't have to unpack at all because tomorrow you are going to a camp. I am sure Granddad told you about his plans. He could not wait to tell you.”

The young couple looked at the elderly couple in surprise. “No. What is going on? What camp? We thought we would spend summer at your place and would go for some trips to give Sarah chance to see how beautiful Slovakia is.”

“You haven't told them yet? I thought you would not manage to keep the secret

trochu zoznámila s naším krásnym Slovenskom.“

„Ty si im ešte nič nepovedal? Predpokladala som, že nevydržíš tajnostkáriť a povieš im to z prvého nádychu,“ smiala sa stará mama. „Bol taký nedočkavý...“

„Veď nás nenapínajte a povedzte, čo ste to pre nás vy dvaja upiekli. Nejaké vzrušenie uvítame.“ Mama Ingrid so záujmom behala pohľadom zo starkého na starkú.

„Mám pre vás veľké prekvapenie. Prijal som lákavú ponuku na vedúceho v letnom detskom tábore v Mengusovciach. Dedinka je učopená pod Tatrami a leží v čistom horskom prostredí. Je to hotový balzam pre oko i dušu, taký potrebný pre obyvateľa rušnej Bratislavy. Aaaa..... môžete tam ísť so mnou! Bude to veľmi príjemne strávený spoločný čas. Budeme mať svoju chatku, kde budeme tých pár týždňov bývať. Krásna príroda a táborové prostredie vás určite nadchne. A ešte pár slov k táborovému programu: budeme chodiť na poznávacie zájazdy po rôznych slovenských obciach a mestečkách a spoznáme veľa zaujímavostí.“

„To znie výborne! Čo povieš, Sarah? Vidiš, budeš mať príležitosť nájsť si kamarátky a ešte aj zažijeme kopec dobrodružstiev.“ Mama sa na dcéru s láskou usmiala. „Asi áno, mami. Bude to niečo nové. Myslím, že sa celkom teším.“ Sarah v hlave vírili myšlienky na nadchádzajúce dni.

V TÁBORE

„Tak, a sme tu!“ Starý otec zaparkoval pred hlavnou chatkou v tábore. „Vyzerá to tak, že sme prišli prví.“ Ako sa obzerali, spoza jednej z chatiek sa vynoril mladý chalan. „Dobrý deň, som jeden z vedúcich tábora. Marek, teší ma!“ „Dobrý deň, ja

and tell them right when you saw them,“ Grandmother laughed. “He just could not wait...”

“Oh come on, stop teasing us and tell us what you two have prepared for us. Some excitement is welcome.” Mother Ingrid’s eyes quickly passed from Granddad to Grandma.

“I have a great surprise for you. I accepted the offer to be a leader at a summer camp for children in the village of Mengusovce. The village is situated in the Tatra Mountains in clean mountain surroundings. It is a real balm for the eye and soul, so necessary for people living in a busy city like Bratislava. Aaaaand... you can come with me! It will be pleasant to spend some time together. We will have our own cottage where we will stay for those couple of weeks. You will be swept off your feet by the beautiful nature and camp atmosphere. A few words regarding the camp programme: we will go for trips to various villages and towns in Slovakia to discover many interesting things.”

“That sounds great! What do you think, Sarah? You see, you will have a chance to find some friends and, on top of that, we will have many adventures.” Mum smiled lovingly at her daughter. “I guess so, Mum. It will be something new. I think I am quite looking forward to it.” In her head, Sarah was thinking about the days to come.

AT THE CAMP

“Well, here we are!” Granddad parked in front of the main building of the camp. “It looks like we are the first ones here.” As they were looking around, a young man came from behind one of the cottag-

som Dárius Líška. Tiež som..." „Och, áno, viem! Vy ste ten známy historik! Čítal som nejaké Vaše publikácie. Je to pre mňa veľká česť, pán Líška." Marek nadšene potriasol starkému rukou. „No, áno. Ale už sa tejto práci veľmi nevenujem, užívam si zaslúžený dôchodok. Som rád, že poznáte moju prácu." Starý otec bol milo prekvapený. Ešte chvíľu rozoberali mladíkove ambície stať sa historikom a potom sa pobrali do chatky povybaľovať batožinu a udomáčniť sa.

Už boli takmer hotoví, keď počuli prichádzať autá privážajúce deti do tábora. Vyšli von, aby ich privítali a pomohli pri rozdeľovaní do jednotlivých chatiek. Keďže všetky deti boli vo veku desať až jedenásť rokov, bolo nutné, aby bol na každej chatke ubytovaný aj jeden dospelý ako dozor. Do jedného lesného zrubu vošlo desať detí plus jeden dospelý. Všade vládol veselý zmätok a smiech. Bolo vidno, že deti sa veľmi tešia na nadchádzajúce týždne, od ktorých očakávali veľa zábavných zážitkov a dobrodružstiev.

„Tak deti, ja som váš hlavný vedúci a budem vás sprevádzať na všetkých poznávacích zájazdoch, ktoré nás čakajú. Vždy s nami pôjde ešte jeden z vašich chatových vedúcich, aby sme na vás mohli dať lepšiu pozor." Medzi deťmi sa začal niesť vzrušený šum. Odhadovali, kde všade pôjdu, čo tam budú vidieť a čo zaujímavé tam zažijú.

„Deti, deti, utíšte sa. Venujte mi, prosím, ešte chvíľu pozornosti. Rád by som vám predstavil moju dcéru so zaťom a ich dcérku Sarah. Žijú v Anglicku a toto leto prídu stráviť na Slovensko. Na výlety budú chodiť s nami, dúfam teda, že si s mojou vnučkou budete rozumieť."

es. "Hello, I am one of the camp leaders, Marek. Nice to meet you!" "Hello, my name is Darius Liska. I am also..." "Oh yes, I know! You are the well-known historian! I have read some of your publications. It is a great honour, Mr. Liska." Marek enthusiastically shook Granddad's hand. "Well, yes. But I don't have much time for it now; I am enjoying a well-deserved retirement. I am happy you know my work." Granddad was pleasantly surprised. They kept on talking about the young man's ambition to become a historian, and then they went to the cottage to unpack their stuff and get adapted.

They were almost done when they heard cars bringing children to the camp. They went out to meet them and help with allocating them cottages. As all the children were 10 and 11 years old, it was necessary to have one adult for every cottage for supervision. The capacity of one forest log house was 10 children and one adult. There was cheerful chaos and laughter. It was clear to see that the children were very much looking forward to the following weeks, expecting a lot of entertainment and many adventures.

"Ok, children, I am your main team leader, I will be your guide on all the trips we will take. We will also take one of your cottage leaders in order to look after you." There was an excited muttering between the children. They were trying to guess where they would go, what they would see and what interesting things they would experience.

"Children, children, quiet please. Please, pay attention for a moment. I would like to introduce my daughter with her husband and their daughter, Sarah. They live

„A ona vie rozprávať po slovensky?“ zaujímalo deti. „Iste, narodila sa síce v Anglicku, ale rodičia ju po slovensky naučili. Ešte vás niečo zaujíma? Ak nie, rozíďte sa do svojich chatiek, aby ste sa zabývali a zoznámili sa so svojim okolím.“

„Ako vás máme volať?“ chcelo vedieť blondavé dievčatko. „Pokojne ma volajte starký alebo starý otec, ako moja vnučka. Predstavte si, že ním aj som a aspoň vám nebude tak smutno za domovom.“ Deti si súhlasne pomrmlávali a spolu s rodičmi sa rozišli do pridelených chatiek vybalíť si veci.

Neskôr všetci rodičia odišli a nechali svoje deti, aby zvyšok dňa strávili pri hrách vonku a potom sa išli dobre vyspať, aby boli na druhý deň po zdravom spánku čerstvé a vnímavé, lebo ich čaká prvý z veľkého množstva zaujímavých a poučných výletov.

in England and they came to spend the summer in Slovakia. They will go on trips with us and I hope you will get on well with my granddaughter.”

“Can she speak Slovak?” the children were interested. “Sure, she was born in England but her parents taught her to speak Slovak. Any more questions? If not, you can go to your cottages to settle down and get to know the area.”

“What should we call you?” a little blonde girl was curious. “You can call me Granddad or Grandfather, just like my granddaughter calls me. Imagine that I actually am your grandfather, at least you will not miss your home.” The children muttered approvingly and scattered, together with their parents, to the allocated cottages to unpack their things.

Later, all the parents left the camp and the children spent the rest of the day playing games outside, then they went for a good sleep to be fresh and able to soak up information as the next day they would go for the first of many interesting and informative trips.